

Femeia si Familia

foaie beletristică-literară.

Apare în 1 și 15 a fiecărei luni.

Abonamentul: pe an 10 cor., 1/2 an 5 cor., 1/4 an 2 cor. 50 bani. Pentru România: pe an 14 lei, 1/2 an 7 lei. Un număr 50 bani.

Scritori Moderni.

Mark Twain.

Umorist american de renume universal, *Mark Twain* (cet. Tven), este cunoscut de sigur și cetitorilor noștri. Numele adevărat al lui este Samoil Langhorne *Clemens*, ear' numele de scriitor și l-a luat dela cuvintele „mark tven“, (germ.: merke zwei — înseamnă două) cari le-a auzit adese-ori pe vapoarele de pe Mississippi, strigându-le cătră cârmaciul matrozului, încredințat cu măsurarea adâncimii râului și cari denotau urcarea sau scăderea apei cu două linii.

Twain sau Clemens s'a născut la 1835 în Florida (Misuri) și a avut o vieată aventuroasă. La început a fost tipograf, apoi matroz pe vapoarele, ce circulau pe râul Mississippi. În acest serviciu a stat mai mult. Apoi s'au făcut băieș, dar' nu avu mare noroc. În fine îmbrățișă cariera de scriitor și la 1862—65 a redactat ziarul „Entreprise“ în Virginia City. Cu aceasta se începe cariera strălucită a lui Twain. În curând numele lui deveni popular prin schițele sale umoristice. Strămutându-se la San-Francisco, se angajă de corespondent la mai multe ziare. La 1866 călători în insulele Sandwich și despre impresiile sale ținu mai multe conferențe în Statele-Unite.

După aceasta făcu Twain două călătorii lungi prin Europa, Egipt și Palestina, descriindu-și impresiile în mod umoristic în două volume.

Prin anii 90 Twain se făcu librar, dar' mergându-i rău afacerea, a plecat în un turneu în Europa și alte părți, ținând conferențe umoristice. În Viena a fost la 1897.

Twain a scos în tipar mai multe volume de scrieri satirice și umoristice. Prima lui carte a apărut la 1867. Scrierile sale au mare trecere, cu deosebire în America. D. e. din cartea sa: „*Roughing it*“, apărută la 1872, s'au vândut în 9 luni 91 mii de exemplare.

Twain are un umor sănătos, lipsit de încercări măiestrite și care se bazează pe observările fine ale diferitelor însușiri omenești. De multe ori el esagerează, trece în un umor grosolan, care însă e pe gustul concetățenilor sei americani. De aci se esplică popularitatea lui.

Scrierile sale sunt traduse mai în toate limbele culte; în românește însă avem puține traduse.

În nrul nostru de azi dăm în traducere o mică schiță a lui; în ea Twain satirizează pe omul, care se apucă de un lueru, la care nu se pricepe.

Cum am redactat eu o foaie economică.

Schiță umoristică de Mark Twain.

Nu de mult am înlocuit — nu fără niște presimțiri sinistre — pe editorul și redactorul unei foi economice. Așa ar păți omul, care a trăit întotdeauna pe uscat și ar trebui să ia comanda asupra unui vapor. De sigur, că nu ar lua-o fără presimțiri sinistre. Dar' eu eram în astfel de împrejurări, încât aveam lipsă de subsistență. Redactorul regulat al foaiei și-a luat concediu și eu acceptând condițiile, ce mi-le oferî el, îi ocupai locul.

Era delicios sentimentul de a ave earăși muncă și eu am lucrat toată săptămâna cu plăcere neîntreruptă. Am tipărit foaia și am

așteptat ziulica întreagă, să vîz, face-vor oarecare senzație silințele mele. În spre seară, când părăsi biroul, jos la trepte era o grupă de bărbați și băieți, cari ca la comandă îmi făcură loc să trec prin șirurile lor și eu auzii cum unii din ei ziseră:

— Acesta e!

Natural, că îmi plăcu incidentul. În ziua următoare aflai earăși o asemenea grupă jos la trepte și oameni singuratici stând pe stradă, cari mă priviră cu un interes deosebit. Când m'am apropiat de trepte, grupa se despărți și se retrase, ear' eu auzii pe unul grăind:

— Uitați, ce privire are!

M'am făcut a nu observa cele-ce se petrec, dar' în secret mă bucuram și mi-am propus a face mătușei mele un raport despre acest lucru. Urcai cele câteva trepte și apropiindu-mă de ușa biroului, auzii niște voci vesele și risete sonore; deschizend ușa vîzui în birou doi tineri, cari păreau a fi dela țeară. Când mă zăriră, deveniră palizi, fața li-se lungi și săriră cu mare tărăboiu pe fereastră afară. Trebuie să mărturisesc, că lucrul mă surprinse mult.

Cam la un jumătate de cias intră un domn bătrân, cu barbă lungă, unduloasă și cu o față frumoasă, dar' cam severă. La rugarea mea, el ocupă loc. Să vedea, că are ceva pe inimă. El își puse pălăria pe padiment, scoase apoi din buzunar o batistă roșie de mătășă, în care era înveluit un exemplar de-al foi noastre.

Bătrânul așeză foaia pe genunchi și ștergându-și ochelarii cu batista, zise:

— D-ta ești redactorul cel nou?

Îi răspunsei că da, eu ar fi să fiu.

— Ai mai scos cândva vre-o foaie economică?

— Nu — îi zisei — aceasta e prima mea încercare.

Cabinetul Romanelor.

Doliul văduvei.

De
André Theuriet.

(Urmare).

Farmecul ce-l esercita luna asupra mării, îi resuscita și Ioanei neuitate oare din tinerețe. Ioana nu privia mai mult la musicant, ochii săi erau îndreptați asupra luminoasei și aproape fosforescente Mediterane. Fața mării diamantată și fugătoare într'o ceață deasă argintată o atrăgea și îi șoptea dulce la urechi, ca vocea ce o auzia oare cândva. „Oh, zise ea cu voce tare, pe aceasta noapte liniștită ce plăcut ar fi să mergi pe mare.

— Voești? zise el. De ceealaltă lature a drumului, pe care se face tragerea la edec este un caic de care mă folosesc une-ori... Vino!”

Francisc o luă de mână și Ioana se lăsă condusă până la o ușe cu zăbrele, care da în

drumul vameșilor. Il ascultă cu supunere închizându-și ochii și urmând în adâncul ființei sale unui vis interior, care o fascina. Nu se gândi la pericolul acestei primblări nocturne decât atunci când era prea târziu.

Se vîzū deodată șezend în caic și Michaëlis, răzimând de stâncă una dintre visle, apucă pe mare.

Dete viguros din lopeți și barca ajunse la largul mării. Doamna de Mauves sta tăcută. Acum înzădar ar fi protestat. Artistul și-ar fi imaginat, că ea se teme și de el și de ea însași și aceasta credință l-ar fi făcut poate îndrăzneț. De altfel legănatul valurilor, sgotul lopeților, vraja razelor lunei, făceau ca tinera femeie să alunece din nou în împărăția visurilor. Puțin câte puțin intra într'o regiune încântătoare, care îi oferea seducerea melancolică a lucrurilor deja vîzute, a senzațiilor deja încercate. De altă parte Michaëlis prin purtarea sa voia să desmintă temerile Ioanei.

Observând o rezervă foarte corectă, musicantul părea că voește să respecte reveria însoțitoarei sale și afecta că se preocupă numai

de direcțiunea luntrei. Dând din lopeți se mulțumea să-și fixeze privirile asupra ochilor gânditori ai d-nei de Mauves.

Ioana era înduioșată de respectuoasa privire admiratoare a lui Francisc. Îi era recunoscătoare pentru chibzuiala sa și din când în când îl recompensa cu câte un rapid suris de ochi.

Ajunseră în mijlocul micului golf. Deodată în liniștea nopții niște sunete de musică le veni la ureche. Era o orchestră ardeleanească, care cânta în restaurantul „Reserve“.

„Musică!“ strigă Ioana. De ne-am putea apropia mai tare, ca să auzim mai bine!”

Francisc se înclină și mîna luntrea în direcțiunea restaurantului, a cărui fațadă arunca o lumină sərbătorească asupra mării. Când se apropiară la o sută de metri dela terasă, se opriră și luntrea balansă încet stând aproape pe loc pe marea liniștită. Ioana plecată înainte asculta ținându-și capul răzimat de mână. Acea musică sensuală, auzită pe o splendidă noapte meridională, o îmbăta pe nesimțite. Respirațiunea îi deveni mai scurtă, pieptul rotund

— 'Mi-am închipuit. Ai ceva experienţe practice pe terenul economic?

— Nu, așa cred, că nu am.

— Asta 'mi-o spuse instinctul meu, zise bătrânul, puindu-și ochelarii pe nas și fixându-mă cu niște priviri severe. Într'aceasta desfăcă foaia.

— Voiesc să-ți cetesc, ceea-ce m'a pus pe gânduri. Este un articol de aci. Ascultă și să-mi spui, dacă a eşit din peana d-tale:

„Morcovii să nu se rupă de pe crengi; aceasta le este stricacios. E cu mult mai bine să se urce un băiat în pom și să-i scuture“.

— Ei, ce zici la aceste? Căci eu sunt convins, că într'adevăr d-ta le-ai scris.

— Ce zic? Eu cred, că e corect; este reson în aceasta. Nu mă îndoiesc, că în fiecare an se strică milioane de măsuri de morcovi, chiar numai în aceasta parte de oraş, din cauză, că morcovii se rup în stare necoaptă de pe crengi, pe când dacă un băiat ar scutura pomul...

— Să scuture pe mama dracului. Doar morcovii nu se fac pe pomi.

— Nu? nu se fac pe pomi? Ei apoi cine a zis asta? Espresiunea e figurativă, curat figurativă. Ori-cine trebuie să ştie, că eu am cugetat la frunzele de morcovi, aceste au să fie scutate.

La auzul acestora bătrânul se ridică de pe scaun, rupse foaia în bucăţele, le călcă în picioare. apoi sdrobî cu bastonul câteva obiecte din casă, și îmi zise, că sunt prost, ca o găină. Apoi ieşind afară, trânti uşa, — cu un cuvânt s'a purtat așa, încât eu îmi închipuii, că desigur nu-i va fi fost pe plac ceva. Dar' neştiind ce are, nu 'i-am putut da nici un ajutor.

Numai decât întră impetuos în odaie o figură lungă, palidă ca un mort, cu pletele lungi, cari îi atârnavu pe umeri și cu barba nerasă de 8 zile. așa că cotorii îi eșeau ca niște țepe din văile și înălțimile cinstitei sale fețe. Nou venitul stătut nemișcat, puindu-și degetul pe buze și horăind, cu capul și corpul înclinat înainte. Nici un sunet nu-i ieșea pe gură, numai horăia. El suci cheia în uşă, apoi veni în vârful degetelor spre mine, până ce fu de tot aproape. Atunci să opri de nou și după-ce îmi studiă fața cu un interes deosebit, scoase din buzunar un număr al foaiei noastre 'și-mi zise:

— D-ta ai scris aceasta? Cetește-'mi-o — repede. Salvează-mă. Sufer!

Eu cetii cele ce urmează mai la vale. Și în timpul când frazele resunau de pe buzele mele, observai, cum oaspele meu se recrează, cum înceată încordarea mușchilor, cum să răspîndește pe fața sa, în locul îngrijorării, pacea și liniștea, ca lumina dulce a lunii asupra unui ținut pustiu,

Eu ceteam:

„Guano*) este o pasăre frumoasă, dar' pretinde multă grijă pentru a o crește. Earna trebuie ținută în un loc cald, unde apoi clocește și scoate pui“.

Mai departe:

„E evident, că anul acesta nu vom pute sămăna grâul, decât târziu. De aceea economii vor face bine, dacă vor răsădi cucuruzul în Iulie, în loc de a face aceasta în Augst; asemenea să facă și cu hrișca“.

Venea acum o notiță de următorul cuprins:

„Despre bostani. Aceste boane (boambe) sunt foarte plăcute locuitorilor băștinași din interiorul Noii-Englitere; la pregătirea plăcintelor ei le preferă agreșelor și apoi își nutrește cu ele și vitele, afirmând, că sunt tot așa de nutritoare, ca smeuza. Bostanii altcum aparțin familiei portocalelor, cari cresc în ținuturile nordice, afară de vre-o două soiuri. Acum tot mai mult dispăre obiceiul, de a planta bostanii în grădini, ca tufe de decorație, de oare-ce s'a dovedit, că ei, ca arbori, nu sunt potriviți a da umbră suficientă“.

Aici oaspele meu, iritat sări la mine, îmi strînse mâna și zise: Frumos, frumos — e destul. Acum știu, că sunt cu mintea întreagă, fiindcă d-ta ai cetit totul, cuvânt de cuvânt, întocmai ca mine. Dar', veneticule, când am cetit mai întâiu aceste astă-dimineață, 'mi-am zis: Eu n'am crezut nici-când, că sunt smintit, deși amicii mei m'au supravegheat neîntrerupt, dar' acum cred — și începui a urla, de să auzea în depărtare de două miluri, apoi năvăli afară să omor pe cineva, — știind, că mai curând ori mai târziu tot aci va ajunge treaba și așa puteam să încep numai decât. Mai cetii încă câteva fraze, ca să fiu sigur de cuprins, apoi am dat foc casei mele și tunde-o băietă. În fuga mea am schilodit câțiva oameni, ear' pe unul l'am făcut de s'a urcat de frică în un arbore, unde îl pot afla, dacă am lipsă de el. Apoi 'mi-am gândit, să mă abat pe aici în treacăt, ca să fiu deplin sigur despre cele scrise, și

*) Guano = gunoii de pasări maritime.

acum, că sunt sigur, are noroc omul, care s'a salvat în arbore. La întoarcere sigur murea de mâna mea. Să fi sănătos, dle, adio; d-ta 'mi-ai luat o peatră de pe inimă. La cetirea articolelor d-tale judecata 'mi-a stat locului, dar' acum știu, că de aci înainte nu va mai sovăi. Adio, dle!

Schilodirile și focul, cu povestirea cărora s'a întreținut acest personaj, îmi scăzură din curaj, de oare-ce ori-cum, nu puteam să nu mă consider de autorul indirect al acestora. Dar' aceste cugete fură alungate în curând, de oare-ce redactorul stabil întră în birou. El era trist, mâhnit și confus.

El privi la paguba ce o făcu gălăgiosul bătrân și cei doi tineri și zise:

— Aceasta e o istorie tristă, foarte tristă. E stricată sticla cu cleiul fluid, șese geamuri, o scuipătoare și două lampe. Dar' aceste calea-valea. E stricat renumele foi — și mă tem, că pentru totdeauna. E adevărat, că nici-când n'a fost căutată atât de mult foaia, ca acum și nici-când n'a ajuns la un așa renume, dar' oare este de dorit, ca să devină cineva renumit prin prostie, sau să te faci bogat în urma slăbiciunii de spirit? Amice, pe D-zeu, strada e plină de oameni, unii să acațără pe pălan, voină să te vadă, fiindcă cred, că ești un smintit. Și au drept, judecând după cele-ce ai pus d-ta pe hârtie. E o rușine pentru întreagă presa. La dracu, cum ai venit la ideea, că d-ta vei pute scoate o foaie de felul acesta? Se vede, că nu te pricepi nici la cele mai elementare lucruri din economie. D-ta vorbești de brazdă și de grapă așa, ca-și-când ambele ar fi una și aceeaș; zici despre sobol, că prinde paseri și alte bazaconii.

Pe cinești mea, amice! Dacă 'ți-ai fi pus de țință a vieții ajungerea celui mai mare grad de prostie, atunci nu puteai obține titlul de doctor cu mai mare distincție, decât cum ai făcut-o azi. Așa ceva n'am văzut nici când. Observarea d-tale asupra castanelor sălbate, că aceste sunt un articol de comerț tot mai iubit, va contribui la ruinarea acestei foi. Eu doresc, ca d-ta să-ți părăsești postul și să-ți vezi de treabă. Nu mai am lipsă de concediu. Nu 'mi-ar putea folosi nimic, știind că d-ta mă înlocuești. Aș fi totdeauna cu frica în spate, că oare ce sfaturi economice dai. Doresc dar' să pleci. Ah, pentru-ce nu 'mi-ai spus, că nu te pricepi nimic la economie?

'i-se ridică și se lăsa asemenea valurilor unduloase, cari legănavu barca. Francisc, depunând lăptea se apropiă de ea. Își zicea că în acel moment tăcerea era mai elocuentă decât cele mai înflăcărâte declarațiuni de amor. O gingășie emana dela mare, dela lună și dela acea muzică dulce. Totul părea că lucră în armonie cu el pentru-ca să seducă pe doamna de Mauves.

Ținera femeie lăsase să-i cadă un braț de-alungul corpului seu imobil. Michaelis îi apucă brațul delicat și rotunjit și-l strînse încet fără ca Ioana să-l tragă înapoi. Aceasta îl îmbărbătă să-i apuce și cealaltă mână, cu care Ioana își acoperea o parte a obrazului și Francisc la lumina lunii văzută deodată cum lacrimile 'i-se rostogoleau din ochi.

„D-ta plângi!“ îi zise el încet.

Francisc îngenunchiă înaintea ei și îi sărută cu gingășie mâinile, cari deveniră ferbinți.

„Te iubesc!... Te iubesc!“ șopti el.

Muzica încetă deodată și Ioana înflorată căuta să se smulgă din brațele și îndrăgostirile însoțitorului ei.

„Mi frig, oftă Ioana, aide să ne reîntoarcem!...“

Francisc făcu o mișcare de rezignație, reluă vîșlele și dădă din lopată cu un necaz înăbușit spre drumul Saint-Jean. Barca trecu sprinten pe mare. După două-zeci de minute ajunseră la țerm. Legând cu iuteală vasul de stâncă, Michaelis se reîntoarse spre Ioana, o cuprinse în brațele sale și sări pe prima lepede a treptelor de peatră. Apoi fără a-și lăsa povara trecu poteca, urcă impetuos treptele cari duceau la terasa și așeză pe d-na de Mauves pe scaunul japonez din lojă. Ajuns aici, nu numai că nu o lăsa din brațele sale, ci o strângea tot mai puternic la pieptul seu.

Contactul acestui corp delicat și palpitând, penetrantul odor feminin, îl scoase cu totul din minți.

Francisc îmbetat de dragoste, ținea strîns în brațele sale pe Ioana, îi săruta părul blond ca mătasa, îi acoperea cu sărutări ochii umezi și buzele închise. Sub farmecul sărutărilor și îndrăgirilor Ioana nu mai pută rămâne nesimțitoare. Inconștient buzele 'i-se deschiseră și

buzele-'i fermecătoare ferbinți 'i-se contopiseră cu ale lui Michaelis într'un dulce sărutat, lung ca al porumbeilor. Ioana își închise ochii, capul îi căzută înapoi și dulcele aer de primăvară pare-că o transportase într'o lume, pentru ea de mult străină, negustată, lumea voluptuoasă. Pentru un moment își uitase de sine. Francisc se credea stăpân peste ființa ei, când o rază de lună, căzând peste obraji-'i îmbujorați și peste frumosu-'i păr resirat, lumina reginei nopții o aduse la conștiință, o făcu să se trezească și să vază, că se afla în fața ispitei necruțătoare, a păcatului.

Cu iuțala fulgerului se smulse din brațele seducătorului seu și cu pleoapele greoaie, tremurând pe picioare se repezi spre mijlocul logei. Un fior de moarte îi trecu prin corp gândindu-se, că vârtejul voluptuoasă era să-i pearză vieța nepătată de veduvă onestă, dedicată esclusiv umbrei neuitatului ei Robert. Luna, scăpând de niște citrioni, după cari era ascunsă, umplu logia cu o lumină palidă și-l mișcă și pe Francisc din deliciul seu de dragoste. Îngenunchiă la picioarele ei, 'i-le cu-

— D-tale se-ți spun, d-tale, cap de dovleac, cap de bostan? Pentru prima oară aud acum o observare fără pic de rușine ca aceasta. Îți spun, că de patrusprezece ani s'evârșese munca de redactor și pentru prima oară 'mi-se spune acum, că un om trebuie să știe ceva dacă vrea să redacteze o foaie. Dar' cine serie recensiu-nile teatrale pentru gazete de-a doua mână? Eată, o mână de păpucari și practicanți de farmacie emancipați, cari tocmai atât se pricep la jocul de scenă, cât pricep eu din economie, și nici o buche mai mult. Cine recensează cărțile? Oameni cari în vieța lor n'au scris nici o carte. Cine făurește articolele grave despre situația financiară? Oameni, cari n'au avut nici un privilegiu să învețe ceva despre aceste lucruri. Cine critică campaniile contra Indianilor? Domnișori, cari nu pot deosebi pe un Mocasin de un Wigwam, cari n'au fost nici când în poziția ca să fugă pe întrecute cu un Tomahawk *) sau să iee săgețile dela diferiți membrii ai familiilor lor și să facă foc cu ele în tabără. Cine editează revistele economice? Scriitori, cari au suferit dezastru cu fabricarea de poezii sau de romane și drame senzaționale, și cari își iau refugiul la acest fel de întreprinderi. Ce idee, să te încerci a mă învăța, ce e redactarea unei foi!

— „Dl meu, eu am trecut prin toate acestea și-ți spun, că cu cât știe omul mai puțin cu atât mai mare larmă face și cu atât mai mare salar capătă. Dumnezeu știe, dacă așa fi fost fără carte în loc de om cult, obraznic în loc de timid, atunci din propria-mi putere 'mi-ași fi făcut un renume în lumea aceasta egoistă și fără simțire. Îmi iau rămas bun, dl meu. De când am fost tratat așa, precum m'ai tratat d-ta, sînt învoit a pleca. Dar' eu 'mi-am făcut datorința. Eu 'mi-am împlinit contractul, după cât a fost cu puțință. Zisesem, că așa putē face foaia d-tale interesantă pentru toate clasele — și aceasta am făcut-o. Am zis, că așa putea urca tiragiul foi la douăzeci de mii de exemplare și dacă așa fi mai avut încă patrusprezece zile timp așa fi făcut și aceasta. Și 'ți-aș fi câștigat clasa cea mai bună de cetitori, ce 'i-a avut vre-odată o foaie economică — și nici un țeran, nici un individ, care ar putē deosebi lubenița de perseci, nu s'ar fi aflat printre ei. Dacă ne stricăm prietenia, numai d-ta ești păgubașul, dl meu. Adio“.

Și cu aceste am plecat.

*) Seminții indiane din America-de-nord.

prinse cu ambele brațe și cu o voce implorătoare o rugă să nu-i respingă amorul sincer, devotat.

Ioana îl respinse cu violență și cu o voce alterată de mânie îi zise:

„Lasă-mă!... E lucru nedemn, e lașitate!“

Michaëlis, uimit de aceasta bruscă metamorfoză, încercă s'o liniștească, repetându-și rugarea:

„Ioană, iertare!... Te iubesc atât de mult!“

„Ear' eu te urăsc!... Du-te în drumu-ți!“
Și întorcându-i spatele desperată, se duse și ea însași spre casă.

Locuința îi era adâncită în somn. Sub verandă, o lumină era așezată lângă o candelă. Mânile Ioanei tremurau așa de tare, încât abia putu aprinde lumina. Îi succese în fine s'o aprindă și urcă încet scările, cari conduceau în odăea ei.

Fiindcă se temea să nu deștepte pe Ludivine, se sui cu grije și cu precauțiunea unui hoț. Cu groază intra în odăea sa de culcat, în acea odăea unde petrecuse atâtea nopți cu

Ades când totul doarme...

— Din Victor Hugo. —

(Feuilles d'Automne XXI.).

Ades când totul doarme
m'așez cu bucurie
Sub farmecul ce noaptea
așterne cu tărie,
Și-ascult de sus, din ceruri,
un glas tremurător...
Sadarnic trece timpul
și oare peste oare,
Când contemplez eu,
noaptea eterna sărbătoare,
Pe care o dă lumii
tot cerul lucitor.

Adese-ori crezută-am
că stelele acele
Îmi încălziau ființa
și gândurile mele;
Să le n'șteleg eu numai
eram predestinat;
Că eu obscura umbră,
tăcută, trecătoare
Eram al nopții rege
ales în sărbătoare
Că cerul pentru mine
s'ar fi iluminat!

1903.

A. A. N

Căsătoria unui principe.

Novelă de H. Sudermann.

(Urmare).

„A, d-ta încă-ți mai bați joc de mine! Păzește să nu fiu răpit spre o faptă pentru care m'aș căi!“

„Ce va să zică această amenințare?“

„Ca să-ți dau dovadă, că sînt hotărît până la extrem. Ah, acum vād limpede! Mi-s'a spus verde, că regele Enric numai de aceea te-a măritat după mine, ca să te atragă la curte. Te iubește, bătrânul de marțafoi. Credea, că mă va putea dumeri punându-mi la dispozițiune mijloace abundente spre a continua o vieță ușuratică fără de griji. Însă omul se nu-și facă socoteala fără cărețmar!“

Charlotte ședea cu capul plecat pe scaunul seu. Un stol de gânduri adânci păreau a trece prin frumosul ei cap.

Principele își esplică în modul cel mai reütăcios tăcerea ei.

Robert și unde de atâtea-ori evocase fantoma bărbatului adorat. Se considera de o soție infidelă, care se reîntoarce la patul conjugal după-ce a comis un păcat. Și pe cine lăsase ea s'o îmbrățișeze și s'o sărute? Pe un străin, cunoscut abia de câteva zile, pe un bărbat, cu care ea nu simpatizase dela început și pe care îl uria. Dar' ea sărutase și îmbrățișase într'un moment de uitare pe altul: era spectrul pentru care ea venise în acest colț al lumii. La reamintirea acestei rușinoase uitări de sine, un disgust îi revoltă inima, își stergea în mod mașinal buzele. Ar fi voit să-și sfășie peptul, cu propriile mâni să-și pedepsească corpul, carnea, care o aduse în ispită...

Ioana ingenunchiă înaintea patului, își înfundă fața în acoperitoarea patului și suspina convulsiv. (Va urma).

La barbier.

Barbierul: Cum să vă tund părul, mă rog?

Oaspele: Tăcend!

„Știut-ai d-ta despre acest plan rușinos?“
șueră el printre dinți.

„Nu!“

„Dar' d-ta trebuie să fi observat în timpul cel mai recent, că e în lucrare?“

„Acum da“, reluă principesa după o pauză încet și liniștită.

„Dar' nu știi de ce te aduce aceasta în o așa mânie. Domniata însuși 'mi-ai prezentat ca modele toate aceste dame, cari se fălesc înaintea bărbaților lor și a întregii lumi cu adoratorii lor. Și acum chiar a câștiga galanteriile regelui — ah, domnule, eu credeam că d-ta ai fi mândru de aceasta. Îmi dădeai espres să înțeleg, că succesele mele ar fi și ale d-tale.“

După conceptele cetățenești aceea s'ar putē, fără îndoială, privi de rușinos. Dar' pentru aceea trăim noi, cei mari, în o cultură rafinată.

Onoarea d-tale nu poate să sufere nici o pierdere, de oare-ce aceea își are rădăcinile în alte legi decum sînt acelea, cari au valoare pentru muritorii comuni. Și jalușia? — Ah, despre aceasta nici nu-'mi este permis să vorbesc. În cercurile noastre jalușia este un lucru de tot absurd, de oare-ee ea permite iubirea și d-ta însuși ai declarat că iubirea conjugală și sincera devoțiune este lucrul cel mai ridicol. Că iubirea și devoțiunea nu este nici modă nici obicei într'un cerc social, în care acei soți trec de cei mai buni, cari își acordă reciproc libertatea cea mai mare. Nu ziceai d-ta așa? Eu cred că 'mi-ai fi dator cu mulțumită pentru ușurătatea, cu care 'mi-am însușit principiile d-tale, principiile bontonului la această curte“.

Conde își mușcă infuriat buzele. Calmitatea femeii sale îl aduse aproape la desperare.

„Să privim lucrul fără pasiune“, continuă principeasa liniștită. Pasiunea peste tot, nu se potrivește la oameni așa de bine crescuți, precum suntem noi.

Ei bine, regele îmi dedică o atențiune extraordinar de mare; el s'a arătat față de mine prietenos și binevoitor; de ce să nu-i răspund eu cu aceeași prietenie? Căci și o femeie din aleasa noastră castă, încă trebuie să aibă pe oare-cine, căruia să se poată atașa cu confidență, și de oare-ce propriul bărbat prea mult este ocupat în alte părți, pentru a putea fi acest oare-cine — deci, ce urmează de aici zilnic vedem într'acest cerc. Și a fi prietena unui rege! Poate fi ceva mai sublim? Nu se pleacă, cu respect înaintea celei dîstînse, toți acei nobili, cari cu superbie să provoacă la armuriile lor vechi de sute de ani? Și dacă nu ni-e permis să fim soții și mame ca aceste femei de burghez și țerance mărginite, putē ne-ar opri de a ne căuta o altă ținută pentru ambițiunea noastră?

De oare-ce ne este interzis, ca soții, a ne subordina unei fidele vieți conjugale, așa voim și noi să domnim“.

Principele scrișni din dinți. „Domniata, doamnă, ai terminat deja înalta școală a curții cu succes admirabil. Dar' îți mărturisesc, că eu nu te-am ținut de o femeie așa fără inimă“.

„Cum, d-ta vorbești de o inimă? Este, într'adevăr, așa ceva cunoscut în aerul năbușit al curții. Ah, amicul meu, dar' să nu ne pierdem în reverii fantastice! Nu, o inimă nu poți cere dela mine, precum nici eu dela d-ta. Că d-ta te aręți atât de înderțnic, aceasta poate să provină cel mult numai dela vanitatea ofensată sau dela așa ceva, dar' inima d-tale nu participă la acestea, mărturisește-o numai“.

Principele Enric făcu o mișcare ca și când ar fi voit să zică ceva, dar' să rețină

încă la timp, să întoarse și să părăsi odaia cu pași grăbiți.

Charlotte rămase încă mult timp deșteptată, cu capul pe mână răzimat, cu visătorii ochi meditatari fixați pe padiment. Din când în când se ivi un suris ușor pe buzele ei.

Atunci se gândia — la bărbatul seu.

În dimineața următoare voia să cerceteze pe principele; trebuia să-l împedece de a merge la regele, ca să nu se espună pericolului întăritând pe maiestatea sa prin vr'o vorbă pasionată.

Când trecu prin ultimul din apartamentele, care despărția odaile sale de ale bărbatului seu, spre surpriza ei, îi eși înainte suprintendantul curții, urmat de câțiva servitori și îi dechiară în mod respectuos dar' hotărît, că alteța sa a dat ordin de a nu permite ca să-și părăsească odaile până-ce principele nu va fi reîntors dela curte.

Charlotte se spăria până în adâncul sufletului de această înștiințare. Cum, plecase deja nefericitul? Atunci e pierdut. Înzădar se rugă și ceru cu stăruință — oficialul rămase neînduplecat.

Ea era prizonieră și aprigul bărbat era pe cale de a se nimici. Cătră ameazi sosi vestea, care principesa îngrijată o presimțise deja: principele Enrie era în Bastille. Să zicea, că principele în focul seu ar fi comis o vătămă de respect față de sfințita persoană a maiestății sale.

Charlotte nu întârziă nici un moment, ci își comandă litiera spre a fi dusă la curte. În actuala schimbare repentină a lucrurilor nu cutezără mai departe a o rețină. Prin punerea în arest a principelui îi și încetară toate ordinele. Regele Enrie primi pe frumoasa sa nepoată în odaia sa de lucru. Principesa fu numai decât lăsată să între și maiestatea sa era atât de afabil încât îi eși spre întâmpinare până la ușă. Fața lui arăta cea mai gingașă bunăvoință. O luă pe principesa de mâni și o conduse surizând până la un fotoliu care era lipit de al seu.

„Amabila mea Charlotte, gâcesc ce te aduce aici. Am fost constrins a dispune să pună pe dl meu nepot puțin la o rēcoreală binefăcătoare pentru înfocatul seu sânge. Svăpăiatul a respins într'un mod ceva prea aprig postul de onoare ce 'i-l destinase. Dar' liniștește-te că el nu va fi rău tractat și în sfîrșit eu îi cunosc prea bine caracterul decât să nu știu că după câteva zile de serioasă reflecție va fi destul de cuminte de a primi misiunea oferită. El știe bine că numai dela el atîrnă ca arestul să 'i-se scurteze“.

„Sire, nu mă îndoesc în bunătatea d-tale, zise principesa, a cărei față căpătă un farmec deosebit în urma unei palori melancolice, dar' mă tem că bărbatul meu se va împotrivi“.

„O, pentru aceea se află leac!“ răspunse regele înfierbântat, adause însă îndată într'un ton înduioșător, blând: să-și aducă aminte, că numai amabilității d-tale are să mulțumească, că pentru lipsa de respect față de persoana noastră este atât de blând pedepsit. E vorba acum numai — despre voința d-tale în această chestiune, scumpa mea Charlotte“.

Principesa își încreți un moment fruntea meditând: „Sire, zise apoi cu un suris dulce, pot să vorbesc sincer?“

„Chiar doresc. Și d-ta știi, că te poți chiar încrede în mine, știi cât de mult te stimez. 'Mi-ar fi dorința să te am pururea în apropierea mea.

Nu te-aș mai lăsa dela mine“.

(Va urma).

Daspe — plăcut.

Un domn se dusese la moșia unui prieten unde stătă cinci-spre-zece zile. Gazda, plictisită în fine de atăta ședere a oaspelui seu, îi zice ca să-și facă a înțelege că ar trebui să plece:

— Trebuie să li-se fi făcut dor de tine copiilor și cucoanei tale.

— Da, ai dreptate, răspunse el, o să le scriu să vie și ei încoace.

Serupuli.

— Humorescă. —

Urmare și fine)

„Intr'o seară d-na Müller împărtăși profesorului:

— Mariana și dl Cristian pare că-s făcuți unul pentru altul.

— Hml... Crezi tu că el se gândește la fata noastră cea mai mare?

— De ce nu? E un băiat cu merit. Din el se va face un bărbat escelent.

— Fapt e, că Cristian e un tinăr cum se cade.

„Ce se petrecuse în inima simțitoarei Mariane? Era oare și ea de părerea, că licențiatul este un băiat prea cum se cade, sau poate că nu-și bătea prea mult capul, ca să afle un bărbat atât de minunat și se mulțumea și cu unul mai de toate zilele?

„Un lucru era însă sigur, că ea avea să se mărite după Cristian și nici una dintre celelalte ale ei surori. La aceasta o îndreptătea privilegiul de cea mai mare și dreptul primogenitului. Oare nu se apropia ea de treizeci de ani. Aceasta pretențiune nu avea să sufere nici o obiecțiune; dreptul Marianeii fu recunoscut și aprobat. În vederea acestei împrejurări atât mama Müller, cât și celelalte patru surori îi dedeau prilej lui Cristian ca în vizitele sale să se poată întâlni între patru ochi cu Mariana, care își petrecea oare întregi în grădină, în foisor sau în salonul împodobit cu mobile de damas roșu.

În conversațiunile sale cu Cristian Mariana deși era foarte cuminte și de o purtare ireproșabilă totuși nu putea să-și ascundă naturelul poetic: se estazia de farmecile naturii, de bunătatea florilor, de ciripitul păsărilor și în general de tot ce poate plăcea sufletelor sentimentale.

„Cristian asculta cu paciință și rezista vocii sirenice a Marianeii.

„Vacanțele Rusăliilor se apropiau. Cristian fu invitat să le petreacă în familia profesorului Müller. 'I-se puse la dispoziție o odaie prietenoasă.

„Dejunul de Rusălii fu escelent. După o delicată friptură de miel urmă o prăjitură delicioasă cu mere. Licențiatul mânca cu poftă mare. În grădină sub foisor, cea mai mare dintre domnișoarele Müller se arăta când veselă și sglobie, când melancolică și visătoare.

„Cristian era neliniștit. Când tinerii reîntrară în salon se întâmplă o scenă, ce abia se poate povesti. Ca din întâmplare toți membrii familiei erau adunați; d-na Müller cu demnitate și surizând pași înainte.

— Vino în brațele mele, ginere! zise ea.

„Și Cristian merse să se arunce pe peptul voluminos al doamnei. Apoi se prăbuși pe un scaun, cu degetele mâinei desfăcute, cu fruntea acoperită de sudori reci.

— Acum e rëndul meu! esclamă profesorul, vino să te îmbrățșez!

„Și-l strinse de plastronul cămeșii sale pe nefericitul tinăr, devenit din ce în ce mai zăpăcit mai alb ca plastronul.

— Inima mea de mamă 'ți-a ghicit de mult sentimentele ce le nutrești față de scumpa noastră Mariană, și 'ți-a aflat dorințele, zise mama Müller ștergându-și o lacrimă ivită la un ochiu. Fă-o fericită!

„Profesorul Müller adause:

— Acum e vorba să obții doctoratul, apoi să-ți găsești un post.

„Cristian tăcea: un suris nehotărît rătăcia pe buzele sale. Avea el oare voie și plăcere pentru logodit? Părea-i oare rău că a mers cu relațiunile sale de dragoste atât de departe? Fapt e, că aerul seu de stupiditate trada o complectă zăpăceală internă. De o parte să rușina că a mers prea departe cu cutezanța sa, de alta se temea să nu fie timbrat de om laș. Cristian nu știa ce să facă, era în prada celor mai mari torturi sufletești.

„La 10 ore seara se despărțiră pentru culcare.

*

„Între aceste d-na Müller nu se putea împăca cu gândul să lase să treacă așa ușor această zi, care avea să devină istorică. Bucuria triumfului o ținea deșteaptă deși era mezul nopții. Se hotări deci să mai revadă încă odată salonul, martor al unei scene atât de fermecătoare. Cât nu-i fu de mare surprinderea când zări pe masă o scrisoare îndoită cu îngrijire și adresată ei! Cu fiori de nedumerire și cu degetele tremurânde o desfăcu și îi ceti cuprinsul.

„Ah, se spun ce conținea scrisoarea aceea ceremonioasă și plină de șiretenie?

„Mult iubitorilor amici!

„Scumpă Mariană!

„Multă vreme am meditat asupra celor petrecute în seara asta. Mi-am sondat inima și am dat de scrupuli neînvigibili. Prea buna mea Mariană, d-ta îmi ești mult superioară. Spiritul meu mărginit este incapabil să urmeze pe al d-tale în sborul seu poetic. Fiind eu atât de inferior față de d-ta, ai fi espusă la suferințe. Cu știința să fac nefericită o persoană de meritul d-tale ar însemna atât, cât a mă espune neîncetelor muștrări de conștiință. Datorința îmi ordonează să mă feresc de o fericire, de care nu sînt vrednic.

„Când vei ceti această scrisoare eu voi fi părăsit ospitaliera voastră casă. Voiu pleca în revărsatul zilei. Astfel vom fi cruțați de durerea ce ne-ar cauza-o luarea de rămas bun.

„Uitați-mă, scumpilor mei amici!

„Ear' eu, dacă nu voi isbuti să vă pot da uitării, cel puțin voiu avea mângăerea, că conștiința îmi va fi liniștită. „Cristian“.

Femeia profesorului fu cuprinsă de o tremurătură. Cu un gest brusc își puse lampa pe masă, se scufundă într'un fotel și timp de câteva minute se dete amarului durerii. Deodată revoltată de indignațiune se îndreaptă spre odaia ficelilor sale.

— Mariana!... Iulia!... Rosa!... Elisabeta!... Aurelia!... Ma-ri-a-na!... Cris-ti-an... vo...ește să ne părăsească, înțelegi!

Nu... vo...ește să te iee de soție, ficia mea! Să scapă de noi!...

„În mijlocul zăpăcelii acestor domnișoare continuă:

— Miserabilul! Dar' n'are să plece. Trebuie să mai rămână încă o zi la noi. Să petreacă numai ziua în mijlocul nostru și noi îl vom vindeca de scrupuli!... Numai cât nu știu prin ce mijloc 'l-am putea împedea să fugă?

„Deodată femeia matematicianului își lovî fruntea și strigă ca și Archimede: Eureka! Am aflat!

„Oare ce a aflat d-na Müller?

*

„Cu lampa în mână, prudentă, dar' resolută, d-na Müller se îndreptă spre odaia pentru oaspeți, a cărei ușe o deschise cu precauțiune și se asigură că Cristian dormea. De fapt însă, licențiatul torturat de scrupuli, era perfect treaz.

„Cu pleoapele pe jumătate închise, pută să vadă, stând la picioarele patului, o figură severă și respingătoare, îmbrăcată în costum de noapte. Resbunătoare, doamna își fixa un ochiu infuriat asupra trădătorului, care la dejun mâncase cu poftă de lup atâtea bucăți de miel fript și atâtea prăjitură cu mere. Făcând prind o rapidă inspecțiune, cu iuțeală își întinse mâna spre scaunul unde erau vestimentele licențiatului și dispărură.

„Abia se depărtase și Cristian fu în picioare, aprinse lumina.

„Pantalonii nu-ți mai erau acolo. Îi sburaseră!

„Acesta era mijlocul mamei Müller pentru a opri pe logodnicul îndărătnic.

„Rău mijloc! căci după toate aceste, dimineața aflară că prinsonerul evadase. Cum? În ce costum? Mi-a fost cu neputință să află.

„Asta e istoria mea; e de interes, dar' îi lipsește finea“.

Binevoiește dar' scumpă doamnă, zisei eu, a mă asculta la rîndul meu și pe mine, și vei ave, ca recompensă, sfîrșitul, care lipsește, amuzantei d-tale istorii. Află, că, luând o deciziune eroică, Cristianul d-tale se învélui cu acoperitoarea patului, o luă peste câmpuri, traversă stradele orașului, și ajunse la odaia sa de student, unde-l văzură întrînd înspre ziuă. Dar' dacă-ți convine să spunem adevăratul nume al eroului acestei aventuri! Căci acum sînt sigur că Cristianul d-tale și amicul meu, licențiatul Schmidt, sînt una și aceeași persoană.

„Și eată rezolvarea enigmei, ce preocupă de săptămîni întregi pe camarazii licențiatului.

„Iosif își lăsă mantaua în mâinile femeii lui Putifar, Schmidt și-a sacrificat pantalonii ca să-și mîntue libertatea. Fericitul Schmidt!“

Amica mea stete cîtva timp visătoare. „Cine știe? Mariana e o fată de omenie. Ea ar fi făcut fericit pe amicul d-tale.

Nefericitul Schmidt a fost victima umorului său neliniștit. De ce trebuie ca unii oameni să aibă prea mulți scrupuli când... alții n'au deloc.

Trad. după H. Kaarsberg de e. p.

Idealul.

— Leniți a zis, că nu se mărită până nu-și află idealul.

— Și ce înțelege ea sub „ideal“?

— Înțelege pe primul bărbat, care va peți-o.

La două sute de ani

Acum sînt două sute de ani, în 16 Maiu cîlînd vechiu, o grupă de cavaleri ilustru străbăteau ținutul de pe malurile golfului Neva, în partea nordică a Rusiei. Șeful grupei, un bărbat cu voință de fer, privia cu neastîmpăr împrejur. Din mișcările lui nervoase, însoțitorii, sau mai corect, suita lui, conchidea cu siguranță, că în agerul lui creier se plănuește ceva extraordinar, o idee măreață. Și așa era, suita nu se înșela...

Ținutul în care se aflau era plan, șes estins, care numai în mare depărtare, abia vizibilă, se împreuna cu cerul albastru. Soarele spre asfințite dădea regiunii o culoare

purpurie și razele lui se jucau sburdalnic cu valurile neliniștite ale puternicului riu Neva.

Bărbatul cel cu voința de fer își roti de nou jur împrejur agera sa privire. Cu ochii sei sufletești, el străbătea prin vîlul tainic, ce acopere viitorul pentru alți muritori. În închipuire el vedea ținutul acesta împopulat, întrezărea un oraș mare și înfloritor, palate grandioase, pe Neva și în golf năi uriașe, poduri, arcuiri și monumente neperitoare...

Deodată el își opri cu violență armăsarul seu, alb ca zăpada și grăi suitei, arătînd locul cu un gest larg:

— Aici va fi rezidența mea... Londra nordului!

Bărbatul cel cu voința de fer era Petru, Țarul Rusiei, căruia istoria îi hărăzi pe drept atributul de „cel mare“, ear' însoțitorii erau strălucita lui suită.

Și așa s'a făcut. Pe acel loc Petru-cel-mare își zidi noua sa rezidență, numită după numele lui: San-Petersbourg, sfînta cetate a lui Petru.

Dar' pentru-ce i-a trebuit agilului și puternicului Țar o nouă rezidență? Nu avea el una, mare și înfloritoare, situată în inima Rusiei, Moseva, pe care poporul rus o adora într'atîta, încât a numit-o sfînta Moseva? Ba da, o avea, dar' toemai cum era Moseva nu-i convenea. De Moseva erau legate tradițiile vechei Rusii, în ea se reoglinda Rusia medievală, pe cînd lui îi trebuia o capitală nouă, cum din însași Rusia își propusese să facă un stat nou, asemenea statelor din apusul Europei.

Eată ce l-a îndemnat pe Petru-cel-mare să-și zidească o nouă rezidență. Și a zidit-o. A făcut planurile, a croit stradele cu ajutorul inginerilor, chemați anume și a poruncit slugitorilor curții, amployaților statului și marilor boieri, să se strămute din Moseva în noul oraș. Toate s'au făcut după poruncă și cu toate aceste crearea și înflorirea noii capitale a mers cu greu.

Îndată-ce Petru a închis ochii și poporul rusesc nu mai simția mîna lui de fer, toți Rușii adevărați și-au luat tîlpășița din noua capitală. Au fugit oamenii curții, boierii, amployații, până și negustorii și meseriașii. Au fugit acasă, la — Moseva. Luni întregi era plin drumul dela Petersburg la Moseva cu trăsuri și care de tîrhate, mutînd pe boieri și oficiali la Moseva. Prea mult se dedaseră acestia cu sfînta Moseva, prea le erau legate tradițiile familiare de acest oraș și prea european aer era în noua capitală, decît să nu dorească cu toții a se reîntoarce la vechiul cămin. Emigrarea aceasta, care s'a repetat de mai multe-ori, Țarii următori au fost siliți a o opri cu forța și a sili pe boieri și oficiali a se așeza în noul oraș.

Asemenea s'a întîmplat și cu zidirile în noua capitală. Nimenea nu voia să zidească la început, deși locul se dădea gratuit. Dacă se edifica ceva, se făcea la poruncă, dar' nu din material solid, de piatră, ci numai din lemn, niște bordeie, în stil simplu, prost. Abia sub Ecatarina a început a se ridica noua rezidență și a deveni centrul imperiului, dar' și după ea s'a observat cînd și cînd recăderea. Așa a durat aceasta un secol. Din cauza aceasta în primul veac dela întemeierea Petersburgului s'au zidit puține edificii monumentale. Palatul de iarnă și cîteva palate mai mici de-ale Țarilor, statuile lui Petru-cel-mare, mănăstirile Smolna și S.-Alexandru, apoi fortăreața Petru-Pavel, cu biserica, în care se află mormintele Țarilor — eată ce s'a zidit, ca edificii publice, în veacul al XVIII-lea în noua capitală, ear' palate private și mai puține.

Abia după scurgerea unui secol dela întemeiere a început S.-Petersburgul a lua un avînt mai mare și constant, parte în urma concentrării birocratice a vieții de stat, parte prin împrejurarea, că Moseva fiind incendiată la 1812, a sărăcit și și-a pierdut încîtva din nimbul străvechiu. În acest secol s'au croit cele mai multe părți de oraș și strade, tot pe bazele planurilor lui Petru-cel-Mare; în acest timp s'au zidit cele mai multe edificii monumentale, cari fac fala orașului lui Petru și în acest timp s'a împopulat noua rezidență și a devenit un centru de prima ordine al comerțului și industriei universale.

Am schițat pe scurt istoricul de 200 ani al capitalei rusești, din incidentul, că acum se sîrbăzează iubileul întemeierii ei. Cînd scriem aceste șire sîrbările sînt în toiul lor. Ele s'au început în 28 Maiu și au durat până în 30 cu servicii divine festive, producții, concerte, jocuri maritime etc. Cum s'a anunțat din S.-Petersburg, orașul e inundat de oaspeți din toată Rusia și din străinătate. La iubileu au fost invitate toate capitalele țărilor civilizate și cele mai multe și-au trimis reprezentanții.

(sm.)

† Teofil Frîncu.

La încheierea foii primim trista știre despre încetarea din viață a unui brav fiu al națiunii noastre, a lui *Teofil Frîncu*, întîmplată în Benic la 14/27 Maiu c. Rîposatul, aparținînd distinsei familii Frîncu, care a dat poporului românesc mai mulți bărbați vrednici, s'a născut în Benic, la poalele Munților-Apuseni. El a fost un timp mai scurt funcționar de stat în Ardeal, apoi redactor al ziarului „Orientul Latin“ din Brașov. În urmă trecînd în România a ajuns șef de birou în ministerul de culte și instrucție. Pentru lucrările sale literare a fost decorat cu medalia Bene Merenti cl. II. pentru merite literare și cu ordinul Coroana României.

Teofil Frîncu era un mare sprijinitor al Ardelenilor, emigrați în România, dar' mai pe sus de toate bărbat de caracter și naționalist învîpăiat, în pieptul căruia a bătut întotdeauna o caldă inimă românească. Acest sentiment l-a călăuzit în toate scrierile și acțiunile sale.

Rîposatul își luă concediu și veni în satul seu natal pentru a-și restabili sănătatea sdruncinată. Aici i-se curmă firul vieții. Înainte adresase dlui Dr. Aurel Murășan, directorul „Gazetei Trans.“, o scrisoare, în care spunea, că voiește să se stabilească în Benic. Dăm din aceasta scrisoare un mic pasagiu, care ne prezintă în adevărată lumină caracterul și sentimentele acestui nobil bărbat. Eată ce scrie el:

„...Doresc să închid ochii în acele locuri românești, în cari m'am născut și cari au plîntat în inima mea simțăminte aprinse și pline de ideale pentru progresul și cultura neamului meu românesc... În viața mea de ziarist, nevînzîndu-mi condeiul nimenu-i am scris din principiu, din convingere și conștiință. Așa am scris și cărțile, prin cari am nisuit a ridica poporul românesc din Munții-Apuseni din mocirla, în care l-au tăvălit scriitorii străini... Ca ziarist și ca funcționar în Ardeal și Țeara românească, idealul meu a fost înaintarea și cultura poporului român...“

Înmormîntarea i-s'a făcut în Benic, Vineri în 29 Maiu.

Odichește în pace, suflet nobil și bunule Român, în pămîntul strămoșesc al Munților-Apuseni, udat de lacrămile și sângele Moșilor, pe cari i-ai apărut cu succes și i-ai descris atît de frumos în scrierile tale!

FELURIMI.

Cât stau mâncările în stomach.

Profesorul H. Croce voind să afe cât timp stau mâncările în stomach a făcut asupra sa însuși experiențe foarte interesante. Eată rezultatele acestor experiențe.

El își introducea, după-ce mâncă, sonde în stomach și apoi analiza aceste substanțe scoase cu ajutorul sondei.

El a constatat că o oră după masă, mai toate alimentele deveneau mai lichide.

Eată cât timp stăteau substanțele în stomach

Urez, o oră; ouă crude, o oră 30 minute; carne de capr. gătită, 1 oră 45 minute; lapte crud, 2 ore; pâne, 2 ore; cartofi, 2 ore 30 minute; stridii, 3 ore; pește, 3 ore; ouă moi, 3 ore; carne de porc, 4 ore; friptură de vacă, 4 ore; pâne neagră, 4 ore; ouă tari, 5 ore;

Aceste experiențe ne arată cari mâncări sînt mai ușoare și cari mai grele de mistuit, așa că din punctul de vedere practic ne putem folosi de aceste experiențe.

Afară de lord-maiorul.

Un renumit actor englez a avut zilele trecute o ciudată aventură. Călătorind prin Scoția, se afla în un orașel din provincă. În hotelul, unde trase de gazdă, află un prânz escelent, așa că întrebându-l hotelierul, cum 'i-au plăcut mâncările, artistul zise încântat:

— Nimenea n'a prânzit în întreagă Anglia așa de bine ca mine!

Hotelierul surise mulțumit, dar' adause:

— Afară de lord-maiorul!

— Nici acela — strigă actorul.

— Ba da, zise în ton serios hotelierul. Nu e permis să vorbești astfel. Lord-maiorul trebuie în totdeauna escepționat.

— Cu toate aceste eu afirm, că am prânzit mai bine ca lord-maiorul — reflectă actorul.

— Atunci d-ta ești un zebzec — strigă furios hotelierul, care era un adevărat scoțian, dur ca un pădureț.

Urmă o ceartă, cu titulatură reciprocă nu prea cruțătoare, așa că a doua zi hotelierul și oaspele se aflau la judecătorie.

Judele, ascultând plânsorile ambilor, zise actorului:

— D-ta, ca om cult trebuia să știi, că obiceiurile locale au să fie respectate. Din cuvintele hotelierului ai putut observa, că aici e obicei străvechiu a să da întâietate în toate lord-maiorului. Prin urmare singur d-ta ești de vină și așa te pedepsese cu 25 shillingi.

Artistul mirat de această judecată, își scoase portmoneul și zise:

— Respectând străvechiul obicei, declar că hotelierul acesta e cel mai mare măgar din lume, — afară de lord-maiorul.

Și plătind, plecă cu pași grăbiți.

Damenii mari.

Acuma câteva săptămâni, „Berliner Tageblatt“ a întrebat pe cetitorii sei cari sînt după părerea lor, oamenii cei mai mari din ziua de astăzi? Eată numele care au obținut cele mai multe sufragii: Tolstoi, Edison, Marconi, Roentgen, Ibsen, Mommsen, Menzel (pictor), Nansen, Koch și — Wilhelm II.

Același ziar a făcut acum o anchetă analoagă despre femeile cele mai remarcabile. Eată rezultatul: Baroneasa Bertha von Suttner (156 voturi), Carmen Sylva (142 voturi), Sarah Bernhardt (139), Eleonora Duse (132) și poeta austriacă Marie Ebner von

Eschenbach (71). Dintre celelalte femei menționate în această anchetă cităm pe: Ivette Guilbert, Rêjane, Marguerite Durand (directoara ziarului feminist „La Fronde“); împărăteasa Germaniei, regina Wilhelmina, regina Spaniei, împărăteasa Eugenia, împărăteasa Chinei, Luisa de Toscana, Cosima Wagner, etc. Să n'o uităm pe faimoasa Theresa Humbert care a obținut 18 voturi.

Anchetele de felul acesta sînt la modă și în Rușia. Cetitorii ziarului „Novosti Duja“ din Moseva s'au pronunțat pentru următorii: Tolstoi (830 voturi), Edison (679), Gorky (650), Marconi (549), Roentgen (541), Ibsen (430), Herbert Spencer (426), Mendelejew (418), Menciow (362), Mommsen (323).

Mașinile de cusut.

În Kuffstein se va ridica în curînd o statuă croitorului vienez *Iosif Madersberger*, inventatorul mașinei de cusut. În adevăr însă nu el este inventatorul, ci Ioan *Duncan* din Scoția, care deja la 1803 a construit o mașină de inșelat (tambonir), pe când *Madersberger* numai la 1814 a făcut încercare cu invențiunea sa. Dar' atât mașina lui *Duncan*, cât și a lui *Madersberger*, avea puțină valoare practică. Mai mult s'a apropiat de mașina de azi construcția croitorului francez *Thimonnier* din S. Etienne, cu care se putea și coase deja. Prima adevărată mașină de cusut a construit-o *Ilie Howe*, mecanic englez, trecut din Londra în America. Pe bazele, pe cari a făcut el mașina sa, se construiază și azi mașinile de cusut.

Se caută o damă de societate.

Cu acest titlu a apărut de curînd în un ziar englez următorul inserat:

O doamnă singuratică caută o damă pentru a-i ținea societate și care are să facă și unele servicii casnice. Să fie casnică, amabilă, musicalistă, drăguță și dedată a să se scula de dimineată. Apoi să aibă puține pretenții și să fie modestă. *Plată nu 'i-se dă*, ci are să se mulțumească cu o provisiune bună.

La câteva zile doamna cu inseratul primi un pachet, pe care stătea inscripția: „Să nu se scuture“. Desfăcînd pachetul, sări din el o mătă pistriță, care avea legată de grumazi o scrisoare de următorul cuprins:

„Doamna mea! Cetind inseratul d-tale din ziarul X. am onoare a-ți presenta în persoană ceea-ce cauți și care îți va satisface tuturor condițiilor. Ea e casnică, drăguță, dedată a se scula de dimineată și e și musicalistă, știind a se mieuna în un ton melodios. Pretenții are foarte puține, la plată nu reflectează și se îndestulește cu mâncarea, ce o va primi.“

De-ale casei.

Cât se doarmă copiii?

Medicul rusesc, profesorul *Mannassein*, prescrie următoarele reguli: Somnul copiilor nu este iertat a se întrerupe nici intenționat, nici fără intențiune, nici nu este permis să-l prelungească în mod artificial. Copii dela 1—2 ani au trebuință să doarmă la 16—18 ore, dintre cari 12 ore au să cadă noaptea, adecă între 7 seara și 7 dimineata, celelalte peste zi. Copiii de 2—3 ani să doarmă la zi 15—17 ore, de 3—4 câte 14—15, de 4—6 câte 13—15, de 6—9 câte 10—12, de 9—13 câte 8—10. În etatea de tranșiție, când

copiii se desvoaltă în juni și fecioare, timpul de dormire se mai prelungește puțin; cătră sfîrșitul acestei perioade iară se scurtează la 7—8 ore. Somnul principal firește are să fie noaptea, cel mai scurt după amezii. Să nu se uite nici-odată, că organismul se obicinuește și la un timp, care este stricăcios. Dacă omul doarme mai îndelungat, de cum cere liniștea spiritului și a corpului, mai întăiu din lipsă de esercițiu neîndestulător se produce o scădere a puterilor corporale spirituale — a doua, organele se obicinuesc cu o stare anormală de nutriție, prin ceea-ce se slăbește activitatea, în starea când omul nu doarme.

Pentru-ca părul să nu albească.

Puneți într'un litru de apă să fiarbă 10 grame ceaiu fin rusesc, la care se adaugă 5 grame cuișoare. După-ce fierbe și scade pe jumătate, se ia dela foc și se strecoară. Se unge seara părul cu un burete. Acest ceaiu e bun și contra mătrefei.

De-ale bucătăriei.

Beefsteaks grecesc.

La o chilă de carne de vită bine tocată se adauge o jimblă muiată în puțin lapte, un ou, trei linguri de urez prăjit, piper și sare. Se formează apoi snițele mici, cari se presară cu făină și se frig în unsoare. După aceasta se face o prăjitură (rântaș) rumenă, care se subțiază cu supă și smântână. Sozul acesta se varsă peste carne. După aceasta se ia o mână de mărariu și punîndu-se peste carne, aceasta se lasă timp de $\frac{1}{4}$ de oară să fearbă încet în zos.

Uscățele.

60 decagr. făină, 16 degr. zăhar, 18 degr. unsoare, 10 ouă întregi, foarte puțină sare, să frământă bine pe scândura (cârpătorul) de aluat. Dacă aluatul s'a frământat bine, atunci se taie în bucățele, cam de câte 4 degr. greutate, să întind cu sucitorul până devin subțiri, ca dosul unui cuțit, să taie de 5—6 ori cu un pinten prin mijloc, dar' așa, ca marginile să fie întregi, făieturile să bagă una într'alta și în fine se pune în unsoare foarte ferbinte ca să se coacă.

Rum bun.

Într'o litră de spirt de vin, de cel mai fin, să pune $\frac{1}{2}$ degr. aromă de rum, $\frac{1}{2}$ degr. esență de vanilie și 4 degr. esență de rum. Fluiditatea aceasta acoperîndu-se să lasă timp de două ore să se absoarbă bine. Între aceste să pregătește, adecă arde, 14 degr. de zăhar quadrat până devine de o culoare frumoasă cafenă, apoi să topește în $\frac{3}{4}$ până 1 litră de apă caldută și să amestecă cu spirtul de vin. Această fluiditate să lasă preste noapte acoperită și în ziua următoare să trage în sticle. Rumul este gata, dar' nu se poate folosi, până nu a stat la un loc, bine îngrijit, cel puțin timp de 3 luni. Cu cât stă mai mult cu atât e mai bun...

Un rum foarte bun să mai poate prepara și în modul următor:

Să iau 3 litre de spirt bun, 3 litre de apă, 10 degr. esență de rum, 4 degr. ather de rum, 2 degr. ather de bucate (Kornather), 2 degr. ather de oțet, 2 degr. Couleur și esență de vanilie de 30 bani. Toate aceste costă 1 cor. 76 bani. Aceste toate se amestecă la olaltă, se lasă să stee câteva zile și rumul e gata.

De-ale grădinăritului.

Remedii contra insectelor.

Știm, că mulți și multe din stimatele noastre cetitoare se ocupă și cu grădinăritul. Din cauza aceasta aflăm de bine a da aci unele formule și remedii contra purecilor, insectelor și altor paraziți ai pomilor și răsadurilor din grădini, estrase din o foaie de specialitate.

Arborii roditori și legumele din grădini (varza și alte saduri) se stropesc în contra paraziților cu soluțiunea următoare:

Săpun 0 kg. 500 gr.
Petrol 1 litră
Apă 100 litre.

După câteva zile se face altă stropire cu soluțiune nouă în proporțiuni diferite:

Săpun 1 kilogram
Petrol 2 litre.
Apă 100 litre.

Ori-cine își poate pregăti soluțiunile de stropit pomii roditori. Topește săpunul în 3—4 litre de apă fiartă. În licuidul dobândit se pune petrolul. Se bate tare până ce dobândim un fel de smântină, pe care o vârsăm în apă rece. Amestecăm bine.

Rănille pomilor roditori făcute de purecii lănoși se freacă cu o perie tare și apoi se spală cu soluțiunea făcută din săpun și petrol.

Dacă furnicile se urcă în pomii roditori se încinge pomul la o înălțime de 30 centimetri dela pământ cu o cârpă muiată în păcură.

Zeama de tutun omoară sigur insectele, omizile și purecii care năpădesc sadurile în grădinile de legumi și plantațiunile de pomi.

Cea mai bună preparațiune este aceasta:

Apă 1 litră
Zeamă de tutun 10 centim. cubi
Săpun negru 10 grame
Carbonat de sodă din comerț 2 grame
Alcool metilic 10 centim. cubi.

Săpunul face ca soluțiunea să se lipească de foile și mugurii plantelor; spirtul sau alcoolul metilic omoară unii paraziți în mod sigur.

Posta abonaților. *)

Coconiței dintre Someș și Câmpie.

— Răspunsuri. —

Drept răspuns „Coconiței dintre Someș și Câmpie“ am primit două variante ale poeziei „Când luna-n Maiu“. Una ne-o trimite d-ra Ileana Mătăsii, cealaltă d-ra Teresia Gomboș din Vidra.

Eată aceste poezii:

I.

Răspunzând cu plăcere dorinței „Coconiței dintre Someș și Câmpie“ las' să urmeze textul poeziei, care începe: Când luna-n Maiu...

Fericirea perdută.

*Când luna-n Maiu ne suridea prin valuri
La tine eu adese mă gândeam,
Când ne 'ntorceam prin ramuri înverzite
Ții minte tu ce fericiți eram?*

*Cum ne primblam pe-o potecuță 'ngustă
Chiar brațul tău de-al meu se rezima
De-al serii vânt, de toate-ți era frică
Și pieptul tău, iubito, palpita.*

*) Onor. cetitori sunt rugați a se folosi cât de des de acest mijloc, pentru a-și comunica dorințele și părerile.

Red.

*Ah! te iubiam pe-atunci copilă dragă
Chiar urma ta eu aș fi sărutat
Și 'ți-aș fi dat chiar vieța mea întregă
Dar' tu te-ai dus, te-ai dus și mai lăsat.*

*Și când credeam, că ești mai credincioasă
Și mă iubești c'un dulee și sfânt dor
M'ai părăsit femeie mincinoasă
Și ai sburdat din cuibul de amor.*

*Te-am plâns, te-am plâns o săptămână 'ntregă
Și te-aș fi plâns o viață ne'ncetat,
De nu-ți vedeam frumoasa ta priveală
Că tu mereu, mereu mai înșelat.*

(Comunicată de Ileana Mătăsii).

II.

„Când luna-n Maiu“.

*Când luna-n Maiu ne suridea prin geamuri
Dumineca cu mine te luam,
Și ne plimbam prin văi și peste lanuri,
Ți-i minte tu, ce fericiți eram?
Când ne plimbam p'o potecuță 'ngustă,
Și brațul tău de-al meu se rezima.
D'al serii vânt ție-ți era frică
Și pieptul tău iubito palpita!
Ah, te iubeam pe-atunci fetișo dragă,
Chiar urma ta eu aș fi sărutat
Și 'ți-aș fi dat chiar vieța mea 'ntregă,
Dar' tu te-ai dus, te-ai dus și m'ai uitat.*

*Când luna-n Maiu cu galeșa privire
Ne suridea mai dulce ca ori-când
Când ne-am jurat credință și iubire,
Ți-i minte dragă acel jurământ?
Și ne plimbam prin câmpuri înverzite
Ah, brațul tău se rezima de-al meu
Timidă erai în cărări părăsitate,
Peste tot locul eram spriginul tău.
În vremea aceea te-adoram iubită
Pentr'un sărut m'aș fi sacrificat
Te urmăream cu inima măhnită,
Dar' tu mereu, mereu m'ai înșelat.*

*Fără grijă și nepăsătoare
Ai fost p'atunci, dar' te-ai schimbat;
Pe timpul iernei, fără vre-o supărare,
La gura sobei amendoi am stat,
Și transportat în țeara de iubire
Genunchii tăi de perne 'mi-au servit
Ear' samovarul urmă cu mulțumire,
Refrenul seu ce atât ne-a-nveselit.
În vremea aceea te-adoram iubită
Pentr'un sărut m'aș fi sacrificat
Te urmăream cu inima măhnită,
Dar' tu mereu, mereu m'ai înșelat.*

*Când te credeam mai sinceră din toate
Și sufletu-ți unit în veci de-al meu
Ca pasărea fugară, fără milă
M'ai părăsit, schimbat-ai cuibul tău,
Am plâns mereu, o lună și mai bine
Am regretat și-aș regreta mereu!
În vremea aceea te adoram iubită
Pentr'un sărut m'aș fi sacrificat
Te urmăream cu inima măhnită,
Dar' tu mereu, mereu m'ai înșelat.*

(Comunicată de Teresia Gomboș).

Ø rugare.

Rog pe stimatele cetitoare ale prețuitei foi „Femeia și Familia“ să binevoiască a-mi recomanda ceva medicină practică pentru creșterea părului.

Lelița din Câmpie.

* Din România. *

Frumoasa lună Maiu are pentru poporul românesc două zile mari istorice, cari sînt gravate în inima fie-cărui român și a căror amintire se sîrbează din an în an.

Una e 3/15 Maiu, ziua adunării naționale de pe „Câmpul libertății“ dela Blaj, la 1848, ear' a doua e 10/23 Maiu, ziua proclamării României de regat.

Cea dintăiu a fost anul acesta sîrbătorită mai mult în inimi, pe când 10 Maiu a fost sîrbată cu mare pompă la frații nostri liberi, cu deosebire în București, Iași și alte orașe.

În București sîrbarea a fost anunțată în zorii zilei prin 101 tunuri. În orașul decorat domnea o mare animație.

Pretutindeni se arboraseră drapelul național și se făcuseră împodobiri cu ghirlande de verdeață și cu covoare.

Cu deosebire, pe tot parcursul, pe unde era să treacă cortegiul regal, decorația era splendidă. Toate casele și prăvăliile erau pavasate cu drapelul și ghirlande de verdeață și de flori, covoare, scoarțe naționale și diferite trofee.

La orele 10 dimineața au plecat dela palat la metropolie Regele, Regina, prințul moștenitor și micii prinți, în trăsuri deschise, urmați de un strălucit stat maior și aclamați cu mare entusiasm de imensul public de pe strade. La metropolie s'a servit un Te-Deum, la care au asistat toate somitățile țării, aflătoare în București.

După serviciul bisericesc s'a făcut defilarea pe bulevardul Academiei, în fața Regelui. Au defilat elevii liceului Mihail-Viteazul, ai institutului „Otescu“ și elevii școlii de arte și meserii. Au urmat apoi diferite detașamente de trupe. Defilarea a fost perfectă; elevii și trupele au fost aclamate de mulțime.

După prânz au fost sîrbări școlare, ear' orașul a fost iluminat și muzicele militare au cântat în piețele publice până la 12 noaptea. Mișcarea pe străzi a fost foarte vie.

Cu pompă deosebită s'a sîrbat 10 Maiu și în Iași. Defilarea trupelor s'a făcut la statua lui Stefan-cel-mare, după prânz au fost sîrbări școlare, în piața „Unirea“ s'a jucat tradiționala horă, ear' seara a fost retragere cu torțe.

Întru amintirea „Fundațiunii universitare Carol I.“ fondată, cum știm de Regele Carol pentru studenții universitari, s'a ținut Vineri, în 22 Maiu c., la 1 oră p. m., în sala cea mare a Bibliotecii, conform regulamentului, o ședință solemnă.

Din raportul bibliotecarului, Al. T. Samurcaș, se vede, că „Fundațiunea universitară Carol I.“, întemeiată în 1891, începe să funcționeze în 1895 cu 3400 volume; astăzi în al 8-lea an al funcționării, are 12.908 volume și o bogată colecțiune de reviste române și străine.

Ea este un factor însemnat în mersul învățămîntului superior.

Săptămîna trecută au fost în România alegerile comunale și județene. A fost o luptă crâncenă între liberali și conservatori. În cele mai multe locuri au eșit candidații liberali. S'au întîmplat și ciocniri sîngeroase.

Ieri, în 31 c. s'a desvîlit la București statua lui Ion C. Brătianu, cu frumoase solemnități. Din ocazia aceasta a apărut o lucrare de C. Banu, descriind amănunțit mărețele fapte, sîvîrșite de I. C. Brătianu.

Știri de pretotindenea.

La 7. Iunie n., ziua de Rusalii, se va serba în Sibiiu un parastas, ear' în Cluj și Turda o liturghie întru odihna sufletului fericitului Dr. Ioan Rațiu.

Fundațiunea metropolitului Vancea avea la sfârșitul anului trecut, adecă 10 ani dela moartea metropolitului, o moșie în Bethlen-Szt-Miklós, care aduce o arândă de 6000 cor. ear' în bani și obligațiuni peste 16.000 coroane. În est an s'au împărțit 5000 cor. stipendii și ajutoare.

Valorosul sculptor Ioan Pișlea din Bănat așezat acum în Cernăuți, a modelat în ghips pe bardul deșteptării noastre *Andrieu Murășan*. Modelarea s'a făcut după un tablou cunoscut. Tabloul reprezintă în relief pe Andrieu Murășan, serios și grav, stând în picioare și declamând poezia sa „Deșteaptă-te Române“, scrisă pe o hârtie, pe care o ține în mâna stângă, pe când cu dreapta gesticulează. Cu piciorul stâng calcă pe codicele, care conținea legea rușinoasei iobăgii, ear' jos înaintea lui e un țeran român deșteptându-se din somnul secular și rupând cătușele, în cari gema legat. De dindărăt se ivește soarele unei dimineți senine, cătră care privește cu încredere țeranul redeșteptat. Tabloul este ținut în cadre elegante de lemn de stejar sculptat, cari singure sânt de o valoare mare. Tabloul dinpreună cu cadrele are înălțime de 80 cm. și costă 40 coroane, trimis pachetat și franco. Se poate comanda la dl Pișlea în Câmpulung (Bucovina).

Escelența Sa metropolitul Mihalyi din Blaj a făcut în 14 Maiu e. și zilele următoare visitațiuni canonice în Abuș, Murăș-Oșorheiu și Uioara. Escel. Sa a dăruit din acest prilej bisericeii din Murăș-Oșorheiu 200 cor., celei din Uioara 100 cor. și sume mai mici săracilor din aceste două localități.

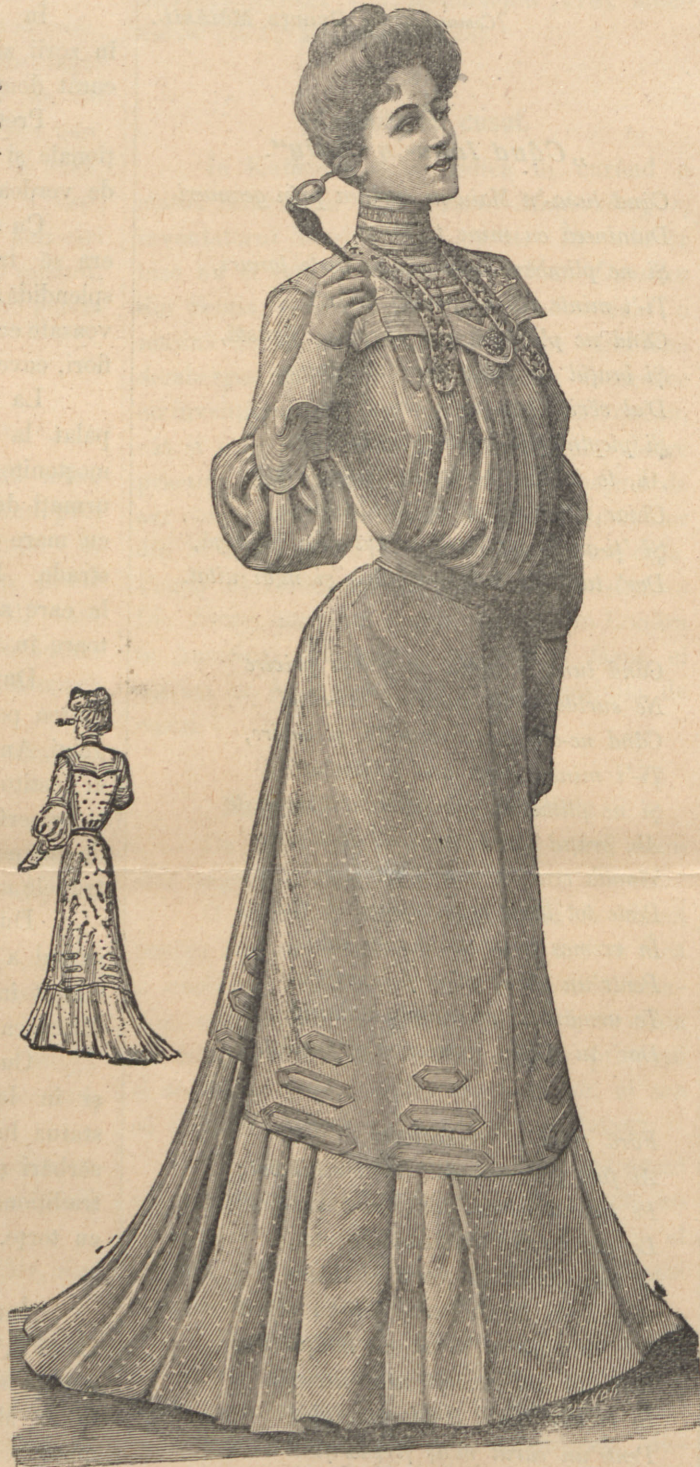
De curând s'a deschis în Șimleul-Silvaniei, un institut tipografie împreună cu librărie, cu numele „Victoria“. Tipografia „Victoria“ este provăzută cu material modern și frumos, apoi cu mașini și litere noue. Proprietarul este dl Ioan P. Lazăr, prim-comptabil la „Sylvania“ institut de credit.

Bănci nouă românești se mai înființează în următoarele locuri: în Bistrița a doua bancă românească „Coroana“ cu capital 100.000 cor.; în Ilva-mare banca „Ilva“ cu 50.000 cor. și în Șugag, pe valea Sebeșului „Șugăgeana“ cu 10.000 cor.

Zola vestitul romancier, a fost strămutat zilele trecute din mormântul provisor în cripta, zidită de soția sa în cimiterul Mont-matre. La ceremonial au asistat câțiva prieteni ai familiei.

Serul contra difteriei se ultoia până acum sub piele. Acum se scrie din Paris, că medicul Dr. Martin a aflat un mijloc, cu ajutorul căruia prepară serul contra difteriei în formă de pilule. Aceste se pot folosi mai ușor ca serul, care se iniectază sub piele.

Doi teatraliști au fost chemați în Germania de profesori la universitate. Unul *Stockhausen* actor în Berlin e chemat la universitatea din Marburg, celalalt *Emil Milan* din Hamburg a fost numit profesor la o catedră universitară din Berlin. Ei vor învăța pe studenți la pronunțarea corectă a limbii și la oratorie.

Știm, că unul din inventatorii balonului dirigiabil e Santos-Dumont, ear' altul e francezul Lebaudy. Acesta din urmă a făcut săptămâna trecută cu balonul dirigiabil inventat de el o excursiune, care a reușit foarte bine, În ploaie și vânt balonul a parcurs în 1½ ore 37 kilometri și a debarcat esact la locul de unde se ridicase.

Săptămâna trecută s'a aranjat o cursă sau întrecere de automobile între Paris și Madrid. Fiindcă participanții la aceasta cursă au desvoltat o viteză nemai pomenită, unii până la 120 km. pe oră (adecă pe minut 2 km.) s'au întâmpat o mulțime de nenorociri; sânt mulți morți și răniți. Autoritățile au introdus cercetări severe.

Dansatoarea engleză Miss Duncan a introdus nu de mult pe scenele teatrelor de varietăți o inovație, prezentându-se publicului desculță și esecutând cu multă artă diferite dansuri. Miss Duncan a găsit acum o imitatoare în d-șoara Artemisia Colonna, o italiancă, care își arată arta în fața publicului, ce se adună zilnic în „Bijoutheater“ din Viena. Foile din Viena spun, că dansatoarea desculță știe să împrumute dansului seu un farmec deosebit.

MODA.

Haină de vară pentru dame.

Haina, a cărei croitură este alăturată la acest număr, se poate confecționa din stofă ușoară de lână, din foulard de mătășă sau din stofă de spălat. Rochia, care în partea dinainte se încheie prin o cusătură, se terminază într'un volan aranjat în cute progresiv mai late spre partea dinapoi. De-asupra volanului se aplică la rochie niște decorațiuni de bande. Căptușala corsajului, care se croește strîns pe corp, se încheie înainte. Partea de-asupra a stofei, dela spate, vine întinsă, ear' la mijloc se încrețește puțin. În partea dinainte a corsajului stoffa se aranjează în cute late, cari cad până la cingătoare și se decorează cu bande mici. Gulerul cel mare se acopere cu mătășă și se decorează cu bande mici. Mănecele, în partea de-asupra, sânt strîmte, ear' în jos largi, și se termină în mangete.

Avis.

Primind clișeul pentru croitură în momentul espedării foaiei, croitura se va trimite în 2—3 zile separat prin postă tuturor abonenților nostri.

Redacția.

Posta redacției.

D-șoarei E. C. în B. Monor. Nrii 4, 5 n'au suplement de modă. Nrii 6 și 8 vi-s'au espedat încă odată.

V. D. Mihalf. Cari nri anume v' lipsese ca să vi-i trimitem. De aici se espedează regulat.

D-șoarelor L. G. în Paroșeni și O. Pl. în Gy. Găciturile de șac nu sânt tocmai corect esecutate după săritura calului. Deslegarea, așa cum ni-le-ați trimis, ar fi imposibilă.

Așa știm, că noi Ardelenii am introdus (întru-cât adecă l-am introdus!) obiceiul de a face donații la societăți culturale sau de binefacere în loc de a pune cununi pe cosciugul iubiților răposați. Acum cetim în vrednicul ziar din Cernăuți »Deșteptarea«, că în Bucovina se introduce astfel de donații și în loc de înștiințări de cununii. Eată ce cetim în »Deșteptarea« :

„Prea Ven. Sa Artemie Berariu, arhipresviter-staurofor și paroch în Ceahor a dăruit din incidentul căsătoriei fiului seu Alexandru, teolog absolvat, cu d-ra Veronica Abager, și a fiicei sale Cornelia cu dl Emilian Slușanschi auscultant e. r. în loc de înștiințări de cununie, câte 100 cor. pentru Internatul de fete române și Internatul Francisco-Iosif de băieți români în Cernăuți“.

Lucru vrednic de laudă și de imitat!